

UNA PETITA HISTÒRIA DE LA RELACIÓ DE PICASSO AMB CATALUNYA

Óscar Carreño

Un artista anomenat Picasso

Publicacions de l'Abadia de Montserrat
i Fundació Museu Picasso de Barcelona,
Barcelona, 2022.

Si preguntem a l'eina de moda d'Internet, ChatGPT —el sistema d'intel·ligència artificial entrenat amb milers de textos de diferents fonts per donar resposta de manera efectiva a dubtes escrits en llenguatge natural—, els noms dels pintors més universalment coneguts, el nom de Picasso, com no podria ser altrament, surt a la llista. La seva producció ha influït de manera profunda en l'art del segle XX i el seu nom s'ha integrat en l'imaginari col·lectiu com a sinònim d'artista. Picasso residí durant diversos períodes de la seva vida a Catalunya: a Barcelona, Gósol, Horta de Sant Joan i Cadaqués. En aquest petit llibre trobarem, reconstruïdes, aquestes diverses estades i en quina mesura tingueren influència en la seva trajectòria personal i artística. No pretén ser una biografia, sinó un breu text introductori sobre l'artista i la relació que el va unir amb el nostre país. El podríem dividir en tres grans apartats. El primer, de caràcter biogràfic, detalla els aspectes de la seva vida durant els anys en què tingué relació amb Barcelona i les diverses estades que va fer a les altres poblacions. La segona, sobre Picasso com a artista universal i la seva relació amb Jaume Sabartés, el seu secretari i impulsor del Museu Picasso a Barcelona. Finalment, Picasso

presentat en sis quadres: algunes de les seves obres més conegudes explicades, tant pel que fa a allò que es veu com a allò que no es veu. Per acabar, un plànol de la ciutat de Barcelona identificant la ubicació de disset elements de la geografia urbana relacionats amb el pintor malagueny. Tot plegat, contat d'una manera ben entenedora, adreçat a tots els públics amb independència dels seus coneixements (o, fins i tot, del seu interès) en el món de l'art contemporani. —x.c.

EL SIGNIFICAT DELS SÍMBOLS

Mircea Eliade
i Ioan Petru Couliano (ed.)
Diccionari dels símbols
Fragmenta, Barcelona, 2022.

En un exercici de recursivitat, el *Diccionari de la llengua catalana* defineix *diccionari* com a «Obra que recull [...] els termes d'una ciència, d'un art, d'una activitat, etc., amb llur significació, disposats en un ordre determinat». Això el converteix, clarament, en una obra de referència no pensada per a ser llegida de cap a peus, sinó consultada quan cal trobar-hi alguna informació o es té alguna mena de dubte. El podem tenir a la tauleta de nit, certament, però farà més servei al costat de l'ordinador. *El Diccionari dels símbols*, que, feliçment, tenim disponible en català, assoleix

plenament tots aquests objectius i, ben segur, esdevindrà una obra de referència fonamental per a tothom que treballi en qualsevol branca del coneixement, de la cultura, de la religió en la qual un símbol representi una idea, un misteri, una creença, un posicionament, un misatge... Com es diu a la introducció, el símbol no és sols un significat, altrament seria un signe artificial, convencional. El símbol és més que un signe perquè és per ell mateix un camí cap a allò que assenyala. A més a més, tenim la sort de trobar-nos amb una edició pulcrament treballada, amb un paper prou prim per evitar un volum excessivament gruixut i, alhora, prou compacte i amb una tonalitat que fa que la tinta no transparenti i que la vista no es cansi. A cadascuna de les entrades trobarem un text, de llargària variable en funció del tema, en què s'explica l'etimologia del mot, el seu significat literal i tota la simbologia associada. Com a exemple, l'entrada dedicada a l'encens detalla la sinonímia del mot, les menes d'encens existents i, finalment, el significat simbòlic en diverses cultures (xinesa, coreana, budista, hinduista i en les religions del Llibre). Es clou amb la bibliografia, a la qual es pot recórrer per obtenir més informació. El mateix esquema, amb major o menor extensió, és el que podrem trobar als altres noranta-vuit símbols recollits en aquest diccionari. —x.c.

